

ข้อเสนอโครงการวิจัย

เพื่อขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต

- ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แก่นเรื่องโดยใช้
สื่อนิทานอีสป สำหรับนักศึกษารายวิชา PAC 336:
การกำกับละคร

(ภาษาอังกฤษ) Development of Theme Conceptualizing Skill
through Aesop's Fables in PAC 336 : Play Directing
- ประเภทนักวิจัย ประสบการณ์ เคยได้รับทุนจาก (ระบุ) _____
 หน้าใหม่ (ยังไม่เคยได้รับทุนอุดหนุน)
- ประเภทของงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
เกี่ยวกับนักศึกษาเพื่อการเรียนรู้
- รายวิชา/สาขาที่ทำวิจัย PAC 336 การกำกับละคร สาขาสื่อสารการแสดง
- ผู้ดำเนินการวิจัย (หัวหน้าโครงการ)

ชื่อ (ภาษาไทย) นางสาวพรทิพย์ ประเสริฐยิ่งสุข
(ภาษาอังกฤษ) Miss Pornthip Prasertyingsook
คุณวุฒิการศึกษา ปริญญาโท
สถานที่ทำงาน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
ตำแหน่งทางวิชาการ -
โทรศัพท์ 083-920-1116 หรือ 086-887-8427

6. ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาโครงการ

ชื่อ (ภาษาไทย)	นางสาวธีราภรณ์ กลิ่นสุคนธ์
(ภาษาอังกฤษ)	Miss Thirapom Klinsukon
คุณวุฒิการศึกษา	ปริญญาโท
สถานที่ทำงาน	คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
ตำแหน่งทางวิชาการ	-
โทรศัพท์	081-843-7867

7. สถานที่ทำการทดลองหรือเก็บข้อมูล

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

8. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ละครเวทีเป็นสื่อชนิดหนึ่งที่มีประวัติความเป็นมายาวนานก่อนที่จะเกิดสื่อชนิดอื่น เช่น สื่อวิทยุโทรทัศน์ และภาพยนตร์ ฯลฯ และยังมีการพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันทั้งในเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ

หัวใจของงานละครเวที คือ บทละคร ซึ่งจะเป็นเสมือนพิมพ์เขียวของงานที่นำไปสู่การผลิตสร้างจากตัวอักษรเป็นภาพบนเวทีให้ผู้ชมผ่านการคิดวิเคราะห์ตีความหมายโดยผู้กำกับละคร

ผู้กำกับละครจึงเป็นศิลปินผู้ตีความหมายจากบทประพันธ์ของนักเขียนบท เพื่อนำไปสู่การสื่อสารกับศิลปินอื่น ๆ เช่น ผู้ออกแบบงานสร้างผู้กำกับศิลป์ ผู้ออกแบบ ฉาก แสง สี เสียง เครื่องแต่งกาย รวมถึงนักแสดง และผู้ร่วมงานด้านอื่น เพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดการแสดงที่ปรากฏขึ้นจริงบนเวทีต่อหน้าผู้ชม

ผู้กำกับการแสดงที่ได้นั้นเหมือนเลือกเรื่องที่จะทำมักเลือกบทละครที่มีความคิดความหมายที่ตนรู้สึกได้และต้องการสื่อสารกับผู้ชม จากนั้นผู้กำกับการแสดงจะวิเคราะห์ศึกษาหาความคิดหลักของเรื่องว่าตรงกับที่ตนเชื่อหรือไม่ พัฒนามาได้อย่างไร เห็นได้จากตัวละครตัวไหนเป็นหลัก การกระทำ (action) ไດเป็นหลัก ผู้กำกับการแสดงต้องวิเคราะห์ศึกษาตัวละคร การกระทำ การตัดสินใจ เหตุผลเบื้องหลังการกระทำ ความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน และต่อเรื่อง ต้องศึกษาว่าละครเริ่มต้น พัฒนา ปัญหา จนถึงจุดวิกฤติ จุดสูงสุดและจุดคลี่คลายได้อย่างไร ต้องค้นหาว่า “น้ำเสียง” ของละครเรื่องนี้ เป็นเชิงถาม หรือสอน หรือบอก หรือเหน็บแนม หรือกระตุ้นให้คิด หรือให้ปลง ในเรื่องใด อย่างไร เมื่อวิเคราะห์บทละครแล้ว ขั้นต่อไปก็คือการตีความเพื่อกำกับการแสดง

การตีความหมายบทละคร (interpretation) เพื่อการกำกับการแสดง คือการตีความหมาย คำพูดและคำบรรยายในบทละครให้เป็นการกระทำของตัวละครซึ่งเป็นจริงและเข้าใจได้รู้สึกได้ถ้ากับ นักแสดงและผู้ชม เป็นการหาว่าตัวละครทำอะไร เพื่ออะไร กับใคร เป้าหมายคืออะไร อุปสรรคคือ อะไร ความสัมฤทธิ์ผลหรือความล้มเหลวของตัวละครนั้นมีผลต่อความหมายของเรื่องอย่างไร และ สำคัญที่สุด การกระทำทั้งหลายในเรื่องของตัวละครเทียบเคียงมีความหมายว่าอย่างไรในชีวิตจริง ใน สังคมที่ผู้ชมละครนั้น ๆ ดำรงชีวิตอยู่ ผู้กำกับการแสดงสามารถใช้การตีความหมายนี้เองเป็น เครื่องมือในการทำงานกับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งกำกับ “การแสดง” ของนักแสดง และสร้างภาพรวมบนเวที ร่วมกับนักออกแบบ

ความคิดหลัก หรือ message คือเรื่องและผู้กำกับการแสดงอยากจะพูด ต้องการสื่อสารกับ ผู้ชมนั่นเอง ในภาษาอังกฤษคำว่า message นั้นตรงกับความหมายมาก เพราะหมายถึงข้อความที่ผู้ กำกับการแสดงต้องการจะบอก ข้อความซึ่งเป็นเสียงส่วนตัวของผู้กำกับการแสดงนี้ อยู่ในบทละครใน ฐานะที่เป็นความหมายหลักของละครเรื่องนั้น ๆ ผู้กำกับการแสดงสามารถสังเคราะห์ความคิดหลักนี้ ได้จากการกระทำของตัวละคร ซึ่งมาจากการที่ตัวละครอยากได้อะไรจึงมีพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด หรือที่เรียกว่าความต้องการ จากนั้นพิจารณาว่าการกระทำเช่นนั้นก่อให้เกิดปัญหาอะไร หรือมีความ ขัดแย้งใดเป็นอุปสรรคในความต้องการของตัวละคร แล้วตัวละครต่อสู้หรือไม่ อย่างไร จนนำไปสู่จุด วิกฤติอย่างไร และเมื่อถึงจุดนั้นแล้วตัวละครเลือกตัดสินใจอย่างไร ชัยชนะหรือความพ่ายแพ้ อันเป็น ผลจากการเลือกครั้งสุดท้ายของตัวละครซึ่งก็คือจุดสูงสุดของเรื่องนั้น ทำให้ตัวละครได้เรียนรู้อะไร หรือไม่ นั่นคือจุดที่จะบอกว่าละครเรื่องนั้น ๆ พูดอะไร และความคิดหลักของเรื่องคืออะไรนั่นเอง (ดั่งกมล ณ ป้อมเพชร : 2550)

ขั้นตอนการตีความหมายบทละครเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการเตรียมการผลิต (Pre Production) ซึ่งจะใช้หลักในการวิเคราะห์บทละคร (Play Analysis) ใน 6 องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละครและการวางลักษณะนิสัยตัวละคร แก่นเรื่อง บทสนทนา เสียงและภาพ

แก่นเรื่อง (Theme) เป็นสาระสำคัญที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อสาร ซึ่งมีคุณลักษณะในการ ควบคุมเรื่องให้ไปในทิศทางเดียวกัน และครอบคลุมความหมายของเรื่องที่ต้องการนำเสนอ ฉะนั้นหากผู้กำกับละครไม่สามารถจับแก่นเรื่องได้ถูกต้องจะนำไปสู่การตีความหมายที่ผิดพลาด และก่อให้เกิดผลเสียต่อรูปแบบการนำเสนอละครรวมถึงรูปแบบการแสดงได้

จากการที่ข้าพเจ้าได้ทำการสอนวิชานี้ พบว่านักศึกษามีปัญหาในการวิเคราะห์ หาแก่นเรื่อง ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจหาสาเหตุ พบว่านักศึกษามีปัญหาการขาดทักษะการอ่าน และบทละครที่ใช้ ในการกำกับละครมีความยาวและยาก มีความซับซ้อนทั้งในแง่ของเรื่องและพฤติกรรมของตัวละคร

และการขาดความสนใจในการอ่านหรือเสพสื่อประเภทอื่น ไม่ว่าจะ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย ข่าว บทความ หรือสื่ออื่น เช่น หนังสือ ภาพยนตร์ จึงทำให้มีต้นทุนทางความรู้และความ เข้าใจน้อย ทั้งในด้านภาษาและชีวิตมนุษย์ ซึ่งมีความซับซ้อน

ผู้วิจัยเห็นว่า นิทานอีสปเป็นสื่อนิทานที่เป็นเรื่องเล่าเช่นเดียวกัน แต่มีความสั้นและซับซ้อน น้อยกว่า มีความชัดเจนในแง่ของกันเรื่องทีสรุปในตอนท้ายของทุกเรื่อง ซึ่งน่าจะเป็นบทเรียนและ แบบฝึกหัดที่ดีต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แก่นเรื่องโดยการใช้สื่อนิทานอีสป

ดังนั้นการแก้ปัญหาทักษะในการคิดวิเคราะห์แก่นเรื่อง โดยการใช้สื่อ นิทานอีสปจากวีดิทัศน์ น่าจะมีส่วนช่วยในการพัฒนานักศึกษา เพราะว่าเป็นสื่อที่มีทั้งภาพและเสียง ซึ่งจะทำให้เกิดความ น่าสนใจและสร้างความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

9. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แก่นเรื่องโดยการใช้สื่อ นิทานอีสป สำหรับนักศึกษาสาขาสื่อสารการแสดง ในรายวิชา PAC 336 : การกำกับละคร
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนภายหลังจากที่ได้เรียนรู้ผ่านการพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์แก่นเรื่องโดยการใช้สื่อนิทานอีสป สำหรับนักศึกษาสาขาสื่อสารการแสดง ในรายวิชา PAC 336 : การกำกับละคร

10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์แก่นเรื่องและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นภายหลัง จากที่ได้เรียนรู้ผ่านการใช้นิทานอีสป ในรายวิชา PAC 336 : การกำกับละคร
2. ผู้เรียนมีความพึงพอใจและเจตคติที่ดีต่อรายวิชา PAC 336 : การกำกับละคร ภายหลัง จากที่ได้เรียนรู้ผ่านทักษะการคิดวิเคราะห์แก่นเรื่องโดยการใช้สื่อนิทานอีสป สำหรับนักศึกษาสาขา สื่อสารการแสดง

11. ทบทวนวรรณกรรม

เนื่องจากงานวิจัยนี้มุ่งเน้นการหาประสิทธิภาพในการคิดเชิงวิเคราะห์หาแก่นเรื่องจากสื่อ นิทานอีสป ดังนั้นงานวิจัยนี้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของละคร

นพมาศ แวงหงส์ (2537) เมื่อสองพันปีเศษมาแล้ว อริสโตเติล ปราชญ์ชาวกรีก เขียนตำราว่า ด้วยการละครไว้เป็นเล่มแรกในประวัติการละคร หนังสือเล่มนี้ได้รับการยกย่องเป็นแบบฉบับในการ วิเคราะห์และวิจารณ์ละครโดยบรรดานักการละครต่างยุคต่างสมัยมาเป็นเวลาจวบจนกระทั่งทุกวันนี้ อริสโตเติลเขียนไว้ว่า ละครประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. โครงเรื่อง (Plot)
2. ตัวละคร (Character)
3. ความคิด (Thought)
4. ภาษา (Diction หรือ Language)
5. เสียง (Sound)
6. ภาพ (Spectacle)

ทั้งหมดนี้ประกอบกันเป็นละครที่สมบูรณ์ เราจะได้พิจารณาองค์ประกอบเหล่านี้ ในฐานะ เป็นเครื่องมือที่จะช่วยในการนำบทละครมาแยกแยะออกเป็นส่วน ๆ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ โครงสร้างของละคร อย่างไรก็ตามแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบแต่ละส่วนนี้ รวบรวมมาจากความคิด ของนักการละครสมัยใหม่ที่มีต่อส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ มิใช่ได้มาจากอริสโตเติลโดยตรง ความหมาย บางอย่างจึงอาจเปลี่ยนไปจากความหมายที่อริสโตเติลให้ไว้ ทั้งนี้เพราะวิวัฒนาการของละครที่ผ่าน มาทำให้ลักษณะบางประการในละครผันแปรไปจากเดิมมาก

ความคิด

ความคิดคือแก่นของเรื่อง หรือ ความหมายที่เป็นแกนกลางของเรื่องหรือเนื้อหาที่บทละครมุ่ง จะให้แก่คนดู เป็นข้อความที่สรุปออกมาได้จากบทละครทั้งเรื่อง เช่น “ธรรมะย่อมชนะอธรรม” “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” “ความรักย่อมเอาชนะได้ทุกสิ่ง” “ความมุ่งมั่นจะนำมาซึ่งความสำเร็จ” อย่างไรก็ตาม ละครแต่ละเรื่องก็ไม่อาจนำมาสรุปหาข้อความที่เป็นสุภาษิตหรือคำคมได้ทุกอย่างยิ่งไปกว่านั้น ละครเรื่องหนึ่งอาจสื่อความหมายให้คนดูแต่ละคนไปต่าง ๆ กัน กล่าวคือคนดูอาจหาแก่นของเรื่องได้ ไม่เหมือนกัน จึงเป็นที่ถกเถียงกันไม่มีที่สิ้นสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบทละครที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นอมตะทั้งนี้เพราะนักเขียนมักไม่ค่อยแสดงออกมาอย่างโจ่งแจ้งชัดเจนว่าแก่นของเรื่องคืออะไร

ยกเว้นแต่นักเขียนที่ต้องการให้ละครเป็นสติสนใจตรง ๆ ความสำคัญของละครขึ้นอยู่กับ การตีความหมายของผู้ชมแต่ละคน บทละครที่ดีมักจะท้าทายให้ผู้อ่านหรือผู้ชมไตร่ตรอง ประเมินคุณค่า และตีความหมายของเรื่องมากกว่าจะบอกทุกสิ่งทุกอย่างออกมาหมดเปลือกจนไม่มีความเคลือบแคลงใด ๆ หลงเหลืออยู่เลย

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

เพื่อพัฒนากระบวนการคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ครูผู้สอนสามารถออกแบบการสอนโดยใช้วิธี และเทคนิคการสอนกระบวนการคิดได้หลากหลายวิธีโดยคำนึงถึงกระบวนการคิดแต่ละวิธี เช่น กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการคิดตัดสินใจ กระบวนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระบวนการคิดไตร่ตรอง เป็นต้น ทั้งนี้ผู้สอนสามารถเลือกใช้ กระบวนการคิดที่เหมาะสมกับการเรียนรู้นั้น ๆ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์จึงมีหลากหลายวิธี ขึ้นอยู่กับลักษณะเหตุและปัจจัยตามธรรมชาติของเนื้อหาสาระ เหตุการณ์ วิธีการ ที่ครูผู้สอนสามารถเลือกใช้กระบวนการคิดที่มีความเหมาะสมในการจัดการเรียน การสอนดังกล่าวได้จึงขอเสนอแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

Gagne (อ้างใน ทิศนา ขัมมณี และคณะ 2544 : 16) กล่าวถึง การเรียนรู้ที่เป็นทักษะทาง ปัญญาประกอบด้วย 4 ทักษะย่อยซึ่งแต่ละระดับเป็นพื้นฐานของกันและกันตามลำดับซึ่งเป็นพื้นฐาน ของการเรียนรู้ที่เป็นการเชื่อมโยงสิ่งเร้ากับการตอบสนองและความต่อเนื่องของการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นลูกโซ่ (association and chaining) ทักษะย่อยแต่ละระดับ ได้แก่

1. การจำแนกแยกแยะ (discriminations) หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะคุณสมบัติ ทางกายภาพของวัตถุต่าง ๆ ที่รับรู้เข้ามาว่าเหมือนหรือไม่เหมือนกัน

2. การสร้างความคิดรวบยอด (concepts) หมายถึง ความสามารถในการจัดกลุ่มวัตถุหรือ สิ่งต่าง ๆ โดยระบุคุณสมบัติร่วมกันของวัตถุสิ่งนั้น ๆ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ทำให้กลุ่มวัตถุหรือสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นต่างจากกลุ่มวัตถุหรือสิ่งอื่น ๆ แบ่งเป็น 2 ระดับย่อย ๆ คือ

ก. ความคิดรวบยอดระดับรูปธรรม (concrete concepts)

ข. ความคิดรวบยอดระดับนามธรรมที่กำหนดขึ้นในสังคมหรือวัฒนธรรมต่าง ๆ (defined concepts)

3. การสร้างกฎ (rules) หมายถึง ความสามารถในการนำความคิดรวบยอดต่าง ๆ มารวมเป็นกลุ่ม ตั้งเป็นกฎเกณฑ์ขึ้น เพื่อให้สามารถสรุปอ้างอิง และตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

4. การสร้างกระบวนการหรือกฎขั้นสูง (procedures of higher order rules) หมายถึง ความสามารถในการนำกฎหลาย ๆ ข้อที่สัมพันธ์กันมาประมวลเข้าด้วยกัน ซึ่งนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

ประเวศ วะสี (อ้างใน ทิศนา ขัมมณี.2548 : 301-302) ได้กล่าวว่า ในการเรียนรู้ต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกคิด ฝึกตั้งคำถาม เพราะคำถามเป็นเครื่องมือในการได้มาซึ่งความรู้ ควรให้ผู้เรียนฝึกการ ถาม-ตอบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความแจ่มแจ้งในเรื่องที่ศึกษารวมทั้งได้ฝึกการใช้เหตุผล การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ ที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นหาคำตอบจากเรื่องที่เรียนได้

แนวทางการสอนให้นักเรียนเกิดความคิดวิเคราะห์

ดิลก ดิลกพานนท์(2525, หน้า 63-66) ได้เสนอแนวทางในการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ว่าอะไรคืออะไร ขั้นนี้ผู้เรียนต้องต้องรวบรวมปัญหา หาข้อมูลพร้อมสาเหตุของปัญหาจาก การคิด การถาม การอ่าน หรือพิจารณาจากข้อเท็จจริงนั้น ๆ

2. กำหนดทางเลือก เมื่อหาสาเหตุของปัญหานั้นได้แล้ว ผู้เรียนต้องหาทางเลือกที่จะแก้ปัญหา โดยพิจารณาจากความเป็นไปได้และข้อจำกัดต่าง ๆ ทางเลือกที่จะแก้ปัญหานั้นไม่จำเป็นต้องมีทางเลือกเดียว อาจมีทางเลือกหลาย ๆ ทาง

3. เลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด เป็นการพิจารณาทางเลือกที่ใช้แก้ปัญหานั้น โดยมีเกณฑ์การตัดสินใจที่สำคัญ คือผลดี ผลเสียที่เกิดจากทางเลือกนั้น ทั้งที่เกิดขึ้นในด้านส่วนตัว และสังคมส่วนรวม

4. ตัดสินใจ เพื่อพิจารณาอย่างรอบคอบในขั้นตอนที่ 3 แล้วจึงตัดสินใจเลือกทางเลือกที่คิดว่าดีที่สุด หลังจากนั้นครูต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอความคิดของเขาและอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม โดยครูต้องยอมรับความคิดเห็นของทุกคน ถ้าหากคำตอบของผู้เรียนมีการขัดแย้งขึ้นในกลุ่ม ครูต้องเป็นผู้ตั้งคำถามด้วยการให้คิดต่อไปว่า คำตอบใดก่อให้เกิดผลในทางดีและไม่ดีอย่างไร บ้าง อะไรเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมมากที่สุด

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 19 – 24) กล่าวว่า กระบวนการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ เช่น พืช สัตว์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์ หรือสถานการณ์จากข่าว ของจริงหรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจากปัญหาของ สิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ ของการ วิเคราะห์ค้นหาความจริง สาเหตุ หรือความสำคัญ เช่นภาพนี้ บทความนี้ต้องการสื่อ หรือบอกอะไร ที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เป็นการกำหนดข้อสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของ สิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ที่ใช้การจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ใน การหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือ ขัดแย้งกัน

ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะ เป็นการพินิจ พิจารณา ทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยอาจใช้คำถาม 5W1H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร)

ขั้นที่ 5 สรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบ หรือตอบ ปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

บุศรา สอนสำราญ (2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้และทักษะการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH Plus ร่วมกับ กิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบหนึ่งกลุ่มทดสอบหลัง (One-Shot Case Study) โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของแผนการ จัดการเรียนรู้ เรื่อง พืช ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH plus ร่วมกับ กิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง พืช ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH plus ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด กับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH plus ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด กับเกณฑ์ร้อยละ 80

4) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH plus ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 คน ของโรงเรียนบ้านหนองตาแพ่ง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH plus ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH plus ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (X) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบค่าที (T-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พืช ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH plus ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.58/88.13 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2) ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค KWLH plus ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.13 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค KWLH plus ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.81 อยู่ในระดับคุณภาพสูง และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80

4) ความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค KWLH plus ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบ คู่คิด โดยภาพรวมคือ นักเรียนทุกคนชอบและพอใจต่อวิธีการจัดการเรียน การเรียนรู้ เพราะได้ทำงานคู่กับเพื่อน ได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ ได้ฝึกอ่าน กิจกรรมทำให้เกิดการจดจำมีความรู้มากขึ้น ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำแผนภาพความคิด ทำให้มีจินตนาการ สนุก สามารถนำรูปแบบตาราง KWLH plus ไปใช้บันทึกการอ่านในเรื่องอื่นๆ หรือวิชาอื่นๆ

ชลิดา ไจมณี (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ เพื่อสร้างแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อหาคุณภาพของแบบวัด ทักษะการคิดวิเคราะห์ และเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ประชากรที่ใช้ ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต1 จำนวน 3,200 คน กลุ่มตัวอย่างในการทดลองหาคุณภาพด้าน ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัด เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ครั้งที่ 1 จำนวน 50 คน ครั้งที่ 2 จำนวน 40 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สร้าง เกณฑ์ปกติของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 397 คน ผลปรากฏว่า

1. ได้แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 40 ข้อ ฉบับที่ 1 คือแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการอ่าน ฉบับที่ 2 คือแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการฟัง เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก วัดความสามารถในการวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ อย่างละ 13 ข้อ และ การวิเคราะห์หลักการ 14 ข้อ

2. แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และเชิงโครงสร้าง โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป มีความเที่ยงตรงตามสภาพสามารถแยกทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ถูกต้องตรงกับ สภาพความเป็นจริงของนักเรียนในระดับปานกลาง

3. เกณฑ์ปกติที่อยู่ในรูปของคะแนนที่ปกติ มีคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง 20 ถึง 80

12. ระเบียบวิธีวิจัย

12.1 ประชากร กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาศาสาสื่อสารการแสดง ในรายวิชา PAC 336 : การกำกับละคร จำนวน 9 คน ดังนี้

- 1) นายรภกร สงวนทรัพย์ากร
- 2) นายเข้มเงิน รินทะไชย
- 3) นายสรวิชัย พิทยานุตร
- 4) นายพัชตะ บัวสุรินทร์
- 5) นางสาวณภัทรชญาดา หาโสภาพ

6) นางสาววิระยา	แก้วสุวรรณ
7) นางสาวชนกนันท์	วรางค์วงศ์หิรัญ
8) นางสาวสินีกานต์	ดำด้วงโรม
9) นางสาวสโรชา	ศรีอ่วม

12.2 เครื่องมือ

1.2.2.1 ชุดฝึกปฏิบัตินิทานอีสปที่เป็นสื่อสำหรับการอ่าน จำนวน 15 เรื่อง
ได้แก่

- 1) กิ้งก่าหนึ่งกำมือ
- 2) งานแต่งงานของหมีสาว
- 3) กาเกี้ยวจิ้งจอก
- 4) กากับเหยือกน้ำ
- 5) นก 2 หัว
- 6) ไก่กับดวงดาว
- 7) คนเรือแตกกับกวี
- 8) ชายสองคนกับขวาน
- 9) พ่อกับลูกชาย
- 10) ห่านอยากเป็นหงส์
- 11) ลาขี่โมโห
- 12) แมลงวันกับชายหัวล้าน
- 13) มดงานกับด้กแด้
- 14) แพะหลงกล
- 15) นกยูงกับนกกระเรียน

1.2.2.2 ชุดฝึกปฏิบัตินิทานอีสปที่เป็นสื่อสำหรับการชม D.V.D. จำนวน 15 เรื่อง
ได้แก่

- 1) สิงโตกับที่ปรึกษา
- 2) สุนัขกับเงา
- 3) สุนัขจิ้งจอกกับลา
- 4) หญิงหม้ายกับไก่
- 5) หนูนากับหนูเมือง

- 6) หมายบ้านกับหมาป่า
- 7) หมี่กับนักเดินทาง
- 8) อาจารย์หมู
- 9) คนตกปลา
- 10) ต้นไม้ผู้ยิ่งใหญ่
- 11) นายพรานกับชาวประมง
- 12) ม้าศึก
- 13) ลากับไก่และราชสีห์
- 14) ลากยากร้องเพลง
- 15) ลูกแกะหลงฝูงกับหมาป่า

1.2.2.3 แบบทดสอบนิทานอีสปที่เป็นสื่อสำหรับการชม D.V.D. จำนวน 30 เรื่อง

- ได้แก่
1) ชายตัดไม้กับเทพารักษ์	2) ชายเฒ่ากับต้นไม้	3) พระอาทิตย์กับพายุ
4) พ่อค้าเกลือกับลา	5) นกกระทากับนายพราน	6) นกกระสากับหมาจิ้งจอก
7) ปูกับหมาจิ้งจอก	8) ราชสีห์กับหนู	9) งูกับกบ
10) ปูกับงู	11) งู นกอินทรีกับนายพราน	12) กบกับพระอาทิตย์
13) ห่านกับไข่ทองคำ	14) สุนัขจิ้งจอกหางด้วน	15) นกกระจอกกับกระต่ายป่า
16) ชายชรากับมัจจุราช	17) ลิงกับชายหาปลา	18) ราชสีห์กับโลมา
19) เหยี่ยวป่วย	20) กากับนกพิราบ	21) คนโลภกับคนขี้ใจจาง
22) กาหลอกตัวเอง	23) เหยี่ยวกับชาวนา	24) แม่ตุ๋นกับลูกตุ๋น
25) ฝูงกับเทวดา	26) แมวกับหนู	27) แพะคนเลี้ยงแพะ
28) แพะกับอู่น	29) นกนางแอ่นกับกา	30) แม่กบกับวัว

12.3 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

นำผลจากแบบทดสอบมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินแล้วสรุปเป็นความเรียง

12.4 วิธีการดำเนินงานตลอดโครงการ

ขั้นตอนที่ 1 ให้นักศึกษาวิเคราะห์แก่นเรื่องโดยการอ่านนิทานนิสป์ และทำแบบฝึกหัด
จำนวน 15 เรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักศึกษาวิเคราะห์แก่นเรื่องโดยการชมนิทานอีสปจากสื่อ D.V.D แล้วทำแบบฝึกหัด จำนวน 15 เรื่อง

ขั้นตอนที่ 3 ให้นักศึกษาวิเคราะห์แก่นเรื่องโดยการชมนิทานอีสปจากสื่อ D.V.D แล้วทำแบบทดสอบ จำนวน 30 เรื่อง

ขั้นตอนที่ 4 นำผลมาวิเคราะห์เพื่อประมวลผลการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 สัมภาษณ์ประกอบการรายงานผล และมีการทำแบบประเมินความพึงพอใจ และเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชา PAC 336 : การกำกับละคร

13. แผนงานและระยะเวลาการทำวิจัย

รายการ	กุมภาพันธ์				มีนาคม				เมษายน			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1. วางแผนและเขียนโครงร่าง												
2. ปฏิบัติการตามแผน												
3. เก็บรวบรวมข้อมูล												
4. วิเคราะห์ข้อมูล												
5. สรุปผลและเขียนรายงานการวิจัย												

14. งบประมาณ

โครงการวิจัยทั่วไป

การตั้งงบประมาณสำหรับโครงการวิจัยทั่วไป สามารถกำหนดแยกตามหมวด ดังนี้

1. หมวดค่าตอบแทน

- ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาโครงการ

*ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญภายในมหาวิทยาลัย 1,000 บาท

*ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญภายนอกมหาวิทยาลัย 2,000 บาท

ลงนาม _____ ผู้เสนอโครงการ

15. ความเห็นของหัวหน้าภาควิชา/ หัวหน้าสาขาวิชา/ หัวหน้าหน่วยงาน

ลงนาม _____

16. ความเห็นของคณะกรรมการประจำคณะ (ลงนามโดยคณบดี)

ลงนาม _____

ประวัตินักวิจัย

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อ – สกุล นางสาวพรทิพย์ ประเสริฐยิ่งสุข
Miss Pornthip Prasertyingsook

เพศ หญิง

วัน เดือน ปีเกิด 20 ตุลาคม 2505

ตำแหน่ง หัวหน้าสาขาสื่อสารการแสดง มหาวิทยาลัยรังสิต

ที่อยู่ 202/73 ซอย 8 หมู่ 1 หมู่บ้านริมน้ำ ตำบล หลักหก อำเภอ เมือง
จังหวัด ปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12000

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรีสาขาศิลปการละคร	ปีที่จบ พ.ศ. 2529
สถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ประเทศไทย
ปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์บูรณาการ	ปีที่จบ พ.ศ. 2546
สถาบัน มหาวิทยาลัยรังสิต	ประเทศไทย

ผลงานวิจัยด้านพัฒนาการเรียนการสอน -

ท่านมีเวลาในการทำวิจัย สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง

ลงชื่อ

(นางสาวพรทิพย์ ประเสริฐยิ่งสุข)

วันที่